

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. ²/16788/2025 din data de 17.12.2025

Domnului Mario Ovidiu Oprea
Secretarul general al Senatului României

București, 17.12.2025
București permanent al Senatului

595 / 2025

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV/6179/2025 din 10.11.2025 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (b556/04.11.2025), vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 11 decembrie 2025 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la solicitarea de avizare a propunerii legislative, având în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești”, Comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi exprimat un punct de vedere.

Sub acest aspect, Comisia a constatat că propunerea de reglementare privind instituirea obligației organelor de urmărire penală de a comunica acuzatului procesul-verbal de aducere la cunoștință a calității de suspect, respectiv de inculpat, implică modificarea și completarea dispozițiilor art. 10, art. 83, art. 307 și art. 309 din Codul de procedură penală.

Ca efect al acestor modificări, organul de urmărire penală ar urma să fie ținut să comunice suspectului sau inculpatului, anterior audierii, procesul-verbal prin care i s-au adus la cunoștință calitatea procesuală dobândită și drepturile prevăzute la art. 83 din Codul de procedură penală.

Cu privire la aceasta, Comisia a apreciat că o asemenea intervenție legislativă este inutilă, întrucât, *de lege lata*, din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 307, respectiv, după caz, art. 309 alin. (2), raportat la art. 108 alin. (3) din Codul de procedură penală, rezultă cu claritate obligația organului de urmărire penală de a-i comunica acuzatului atât calitatea procesuală dobândită, cât și drepturile și obligațiile sale procesuale. De altfel, în practica organelor de urmărire penală aducerea la cunoștință a calității de suspect, respectiv a celei de inculpat se consemnează într-un proces-verbal în care sunt menționate și drepturile și obligațiile pe care

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

persoana le are în această calitate, iar acel proces-verbal este semnat și de suspect sau inculpat, o copie fiindu-i comunicată și acestuia.

În sprijinul acestei soluții stau dispozițiile art. 307 din Codul de procedură penală, în conformitate cu care „persoanei care a dobândit calitatea de suspect i se aduc la cunoștință, înainte de prima sa audiere, această calitate, fapta pentru care este suspectată, încadrarea juridică a acesteia, drepturile procesuale prevăzute la art. 83, încheindu-se în acest sens un proces-verbal.” Potrivit art. 309 alin. (2) din Codul de procedură penală, „punerea în mișcare a acțiunii penale este comunicată inculpatului de către organul de urmărire penală care îl cheamă pentru a-l audia. Dispozițiile art. 108 se aplică în mod corespunzător, încheindu-se în acest sens un proces-verbal.”

În fine, potrivit art. 108 alin. (3) din Codul de procedură penală, „în cursul urmăririi penale, înainte de prima audiere a suspectului sau inculpatului, i se aduc la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la alin. (2). Aceste drepturi și obligații i se comunică și în scris, sub semnătură, iar în cazul în care nu poate ori refuză să semneze, se va încheia un proces-verbal.”

În raport de cele arătate, aducerea la cunoștință a calității de suspect, respectiv inculpat, presupune întocmirea unui proces-verbal care să cuprindă calitatea procesuală dobândită, fapta care face obiectul cauzei, încadrarea juridică a acesteia, drepturile și obligațiile procesuale atrase de această calitate, o copie a procesului-verbal fiind înmănată și persoanei în cauză.

Mai mult, în ceea ce îl privește pe inculpat, potrivit art. 309 alin. (3) din Codul de procedură penală, organul de urmărire penală îi eliberează acestuia, la cerere, o copie a ordonanței prin care a fost dispusă punerea în mișcare a acțiunii penale, document care conține în mod evident cauza și natura acuzației.

În ceea ce privește soluția referitoare la înmânarea unui exemplar al propunerii de luare a măsurii arestului preventiv, respectiv al propunerii de prelungire a acestei măsuri, Comisia a considerat că aceasta se circumscrie marjei de apreciere a legiuitorului.

Cu toate acestea, Comisia a subliniat că, *de lege lata*, procedurile judiciare derulate în vederea dispunerii ori prelungirii măsurii arestului preventiv nu au un caracter conspirativ față de inculpat.

În cazul luării măsurii arestului preventiv, Comisia a reținut că organele judiciare îi comunică inculpatului, inclusiv în formă scrisă, calitatea procesuală, fapta imputată; încadrarea juridică a acesteia, precum și drepturile și obligațiile procesuale [art. 309 alin. (2) raportat la art. 108 Cod procedură penală]. De asemenea, la cerere, inculpatului i se eliberează o copie a ordonanței de punere în mișcare a acțiunii penale [art. 309 alin. (3) Cod procedură penală].

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței Justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

În ipoteza analizată, formularea unei propuneri de luare a măsurii arestului preventiv este, de regulă, precedată de reținerea inculpatului, copia ordonanței de reținere fiind înmănată obligatoriu persoanei reținute [art. 209 alin. (11) Cod procedură penală].

Totodată, în fața instanței, inculpatul și apărătorul acestuia beneficiază de acces la dosarul de urmărire penală, inclusiv la propunerea formulată de procuror, având dreptul de a studia actele și de a nota date ori informații relevante din acestea.

În ceea ce privește propunerea de prelungire a măsurii arestului preventiv, la garanțiile menționate se adaugă obligația respectării unui termen de minimum 5 zile înainte de expirarea măsurii, termen în care inculpatul își poate exercita în mod efectiv dreptul la apărare.

Față de cele arătate, se poate concluziona că drepturile și garanțiile procesuale ale inculpatului sunt reglementate în dreptul național la un nivel superior celui stabilit prin art. 5 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale, întrucât acuzatul are dreptul la avocat din fazele incipiente ale procedurii, este informat inclusiv în scris cu privire la natura și cauza acuzației, precum și cu privire la motivele reținerii, măsura arestului poate fi dispusă exclusiv de către un organ de jurisdicție, iar hotărârea de luare a măsurii preventive este la rândul ei supusă controlului jurisdicțional.

Pe de altă parte, în situația în care propunerea de modificare a Codului de procedură penală va fi adoptată, Comisia a apreciat că soluția legislativă nu poate fi restrânsă la măsura arestului preventiv, întrucât argumentele care o fundamentează se aplică, *tale quale*, și măsurii arestului la domiciliu.

Pentru considerentele expuse, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a considerat că soluțiile legislative propuse ar trebui reanalizate.

Cu deosebită considerație,

Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii
Judecător Andrei Șimonu

